

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

כ"ז תמוז תש"ף
19 ביולי 2020

שלום לכולם

להלן עדכון הנחיות בהתייחס לפסק הדין שניתן בעתירה לבג"ץ וריענון הנחיות שפורסמו ב-13 ביולי 2020.

הנחיות בהתייחס לפסק הדין מיום 12 ביולי 2020 שניתן בעתירה לבג"ץ

א. מועדי קיום וועדות מתוקף חוק

- כל בקשה שהופנתה לקיום וועדה חריגה עד לתאריך 13 ביולי 2020, בגין חלוף מועד ועדות הזכאות והאפיון, יש להתייחס ולדון בה כוועדת זכאות ואפיון רגילה ולא כוועדה חריגה.
- החל מיום 14 ביולי 2020, כל בקשה שתוגש לדיון, יש להתייחס ולדון בה בהתאם להנחיות ולקריטריונים לקיום ועדה חריגה (ועדה שלא במועד הקבוע), כפי שמפורטים בחוברת ההנחיות ליישום התיקון לחוק, פרק ב-1, עמ' 16, באישור מנהל/ת מחוז והמפקחת המתאמת.
- המועד להגשת השגה בעניינו של כל תלמיד אשר קיבל/לא קיבל זכאות לשירותי חינוך מיוחדים הוא עד ליום ראשון, ה' באב תש"ף, 26 ביולי 2020.
- תלמידים שב-26 ביולי 2020 טרם חלפו 21 ימים ממועד קבלת ההחלטה של ועדת זכאות ואפיון בגינם, יוכלו לפנות להשגה עד 21 ימים ממועד קבלת ההחלטה של ועדת זכאות ואפיון.
- השגה שהוגשה בגין החלטה שנקבעה על בסיס שאלון רמת התפקוד (ראמ"ה), הדיון בוועדת ההשגה יתקיים על סמך המסמכים וחוות הדעת המוצגים בפני הוועדה ללא התייחסות לשאלון רמת התפקוד (ראמ"ה), וזאת בשל העובדה כי ההורה לא יכול היה לעיין בשאלון ולהתייחס אליו.

ב. קבלת החלטה בדיון וועדת זכאות ואפיון

- מובהר כי רמת התפקוד של תלמידים נקבעת בהתאם לחוק, בהתבסס על שיקולים מקצועיים בלבד, ועל פי העיקרון המנחה שלפיו כל תלמיד שנמצא זכאי לשירותי חינוך מיוחדים, יקבל את המענה המתאים לו.
- במקרים בהם נקבעה זכאות, חברי הוועדה יגבשו את דעתם ביחס לרמת התפקוד של התלמיד תוך התייחסות למסמכים ולחוות הדעת שהוצגו בפניהם, ולנתון שהתקבל בשאלון רמת תפקוד (ראמ"ה) כגורם מרכזי ותומך בהחלטה. **לצד זאת יובהר כי לוועדה נתונה הסמכות לקבוע רמת תפקוד שונה מזו שנקבעה בשאלון, מתוך שיקול דעת מקצועי, ככל שימצא בכך צורך.**
- בסמכות הוועדה לקבוע, תוספת תמיכה אף מעבר לשעות הקבועות בתוספת השנייה לחוק, מתוך שיקול דעת מקצועי ובהתאם לצורכי התלמיד.
- אין באמור כדי לגרוע מהאפשרות להמליץ על תוספת תמיכה מסל מוסדי או תמיכה מסל מחוזי בכפוף למשאבים העומדים לרשות המחוז ובהנחיית מנהל/ת המחוז, לרבות במקרים בהם נמצא שאין מקום לשינוי רמת התפקוד. יו"ר הוועדה יציין במכתב ההחלטה, בהערות, שתבחן המלצה לתוספת תמיכה בכפוף למשאבים העומדים לרשות המחוז.
- חברי הוועדה יסתייעו בטופס: קווים מנחים לוועדת זכאות ואפיון בתהליך קבלת ההחלטה (נספח 6 בחוברת ההנחיות).

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

ריענון נהלים מתאריך 3 ביולי 2020

ג. השלמות לסל האישי שקיבלו בעבר תלמידים עם תקצוב דיפרנציאלי המחדשים את זכאותם

- לאור פניות בנוגע לפערים בהיקף הסל האישי לתלמידים מחדשי זכאות, נבקש להבהיר כי הסל האישי של התלמיד נשאר בהיקפו, כפי שניתן בשנת הלימודים תש"פ ועד למועד חידוש הזכאות הבא.
 - אופן השלמת הסל האישי לתלמידים מחדשי זכאות:
 1. יש לממש את שעות התמיכה שניתנו לתלמיד, מאותם מקורות תקציבים, במענה פרטני או קבוצתי, בהתאם לצרכיו וכפי שניתן לו בעבר (סל מוסדי, שעות תמיכה מהמתי"א, שעות פרטניות, שעות תגבור אחרות במוסד החינוכי וכיו"ב).
 2. יו"ר הוועדה יציין במעמד הוועדה ובמכתב החלטת הוועדה את היקף הסל הנדרש לתלמיד כפי שניתן לו בשנת הלימודים תש"פ.
 3. במקרים בהם נקבע לתלמיד היקף סל תמיכות נמוך מזה שקיבל בעבר, מנהלת המוסד החינוכי יעדכנו את מפקח/ת החינוך המיוחד בדבר הצורך בהשלמת הסל האישי לתלמיד, בהתאם להיקף סל השעות שהיה זכאי לו בעבר. השלמת גובה הסל הנדרש תבוצע על ידי המפקח/ת המתאמת על ועדות הזכאות במחוז.
- לא תהיה פגיעה בזכאותו של תלמיד ביחס להיקף התמיכות שקיבל בעבר.**

ד. הפניית תלמיד מוועדת השגה לדיון נוסף בוועדת זכאות ואפיון

- הפנייה מוועדת השגה לדיון נוסף בוועדת זכאות ואפיון מאפשרת דיון נוסף ללא צורך בעתירה מנהלית. לאור זאת יש לקיים דיון זה כוועדה רגילה (לא חריגה) בהשתתפות חברי ועדה ומוזמנים.
- במקרים של מחלוקת על רמת התפקוד, הדיון בוועדת זכאות ואפיון יתקיים ללא התייחסות לשאלון רמת התפקוד (ראמ"ה).

ה. בקשות הורים לשינוי סוג המסגרת שבחרו בוועדת זכאות ואפיון

- בגין ועדות שהתקיימו עד לתאריך 30 ביוני, ניתן להגיש בקשה לשינוי סוג המסגרת עד לתאריך 26 ביולי 2020.
- תלמידים הלומדים במסגרת לחינוך מיוחד (כיתת חינוך מיוחד בבית ספר רגיל או גן/בית ספר לחינוך מיוחד), שהוריהם ביקשו לימודים בגן/כיתה לחינוך רגיל, הגישו השגה על היקף הסל האישי שנקבע ועדיין אינם שבעי רצון, יכולים לשנות חזרה את בחירתם ולבחור בסוג מסגרת לחינוך מיוחד. הדבר נכון גם למצב ההפוך בו בחרו להישאר במסגרת לחינוך מיוחד ושינו את בחירתם לגן/כיתה לחינוך רגיל עם סל אישי.
- בגין ועדות שהתקיימו החל מתאריך 1 ביולי 2020, ניתן להגיש את ההחלטה על סוג המסגרת עד שבועיים ממועד הוועדה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

ו. ועדות השגה במחוז החרדי

- ועדות ההשגה של תלמידים מהמחוז החרדי יתקיימו באופן פיזי במחוז הגיאוגרפי.
- את הוועדה ינהלו חברי ועדת ההשגה של המחוז החרדי.
- נציג המחוז הגיאוגרפי (מפקח חינוך מיוחד/נציג מתי"א/יו"ר ועדת זכאות ואפיון) ישתתף בוועדות אלה כמוזמן לוועדה (ולא כחבר וועדה) ובלבד שלא ישב בוועדת זכאות ואפיון של אותו תלמיד.
- יו"ר ועדת ההשגה מטעם המחוז החרדי יתאם עם המפקחת המתאמת של יו"ר ועדות זכאות ואפיון במחוז את מועדי הוועדות, מיקומן והשתתפות נציג המחוז הגאוגרפי.

ז. דיוני צוות רב-מקצועי לקביעת התכנית האישית והרכב סל השירותים (פילוח תמיכות)

- בהתייחס לעמ' 12 בחוברת ההנחיות, לעניין המוזמנים לדיון.
- במקרים של מעבר תלמיד למסגרת חינוכית אחרת, ובמידה וידועה המסגרת הקולטת, ניתן לקיים את הדיון באחת משתי האפשרויות: במסגרת הנוכחית או במסגרת הקולטת. יש לזמן את הצוות החינוכי של המסגרת הקודמת/קולטת בהסכמת ההורים. אחריות הקלדת התמיכות במערכת הממוחשבת היא על המסגרת הנוכחית.
- בהתייחס לעמ' 33 – דגשים לקביעת הרכב סל השירותים.
- בדיונים שבהם עולה חוסר הסכמה בין הגורמים המעורבים (צוות רב-מקצועי, הורים) בהקשר לפילוח התמיכות המרכיבות את סל השירותים, תתקיים הצבעה והחלטה שתקבל ברוב קולות.

ח. הבחנה בין קביעת זכאות ורמת תפקוד לבין שיבוץ למוסד חינוך ולסוג כיתה

- שיבוץ התלמיד למסגרת חינוכית בהתאם לסוג המסגרת שבחרו ההורים, נדון בצוות השיבוץ ברשות המקומית. השיבוץ מתקיים עפ"י הצרכים של התלמיד, בהתייחס לרמת התפקוד ולאפיון המוגבלות/יות שנקבעו בוועדת זכאות ואפיון. אין להתנות מתן זכאות באפשרויות השיבוץ.
- אין לשנות אפיון מוגבלות לצורך שיבוץ. השיבוץ יעשה בהתאם לצורכי התלמיד.
- אין לקבוע חשד למוגבלות לשנה בשל רצון לשבץ בסוג כיתה שונה מזה של אפיון המוגבלות. בכל מקרה, חשד למוגבלות לשנה התאפשר בהתייחס לכלל המוגבלויות (ולא רק למוגבלות שכלית התפתחותית) אך ורק בתקופת משבר הקורונה, 2020.

ט. הבחנה בין מתן טיפולים במסגרת הסל האישי לבין טיפולים הניתנים בקהילה

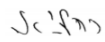
- זכאות לסל אישי, ובכלל זה לקבלת טיפולים ממקצועות הבריאות, הינה מתוקף חוק החינוך המיוחד. טיפולים בקהילה הינם מתוקף חוק הבריאות. לאור זאת, ניתן לקבל טיפולים ממקצועות הבריאות כחלק מהסל האישי לתלמיד, גם אם הוא מקבל טיפול נוסף בקהילה, שונה או דומה, ואין להתנות מתן זכאות לסל אישי בכך שההורים יפנו לקבלת טיפול בקהילה.
- תלמיד בגיל שלוש, המופנה לראשונה לוועדת זכאות ואפיון, אשר לא קיבל טיפולים בקהילה טרם ההפניה לוועדה, אין לראות בכך עילה לאי מתן זכאות בגין אי מיצוי אפשרויות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף א' חינוך מיוחד

עדכון ההנחיות לעיל מפורסם:

- [באתר אגף א' חינוך מיוחד – חוקים ונהלים](#)
- [בפורטל הורים – מרחב שילוב וחינוך מיוחד – ועדות ושיבוצים](#)

בברכה

רחל אברמזון

מנהלת אגף א' חינוך מיוחד